

ขอบเขตการดำเนินงาน โครงการร้านรับซื้อของเก่าสีเขียว ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖

๑. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันปัญหามลพิษของประเทศไทยได้ทวีความรุนแรงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาขยะมูลฝอย จากแหล่งกำเนิดต่างๆ ที่มีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เนื่องจากประชากรมีจำนวนเพิ่มขึ้น ปริมาณการบริโภคเพิ่มขึ้นทำให้ปริมาณขยะเพิ่มขึ้นด้วย หลายหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการขยะได้มีมาตรการและวิธีการแก้ไขปัญหาย่อยหลายวิธี เช่น วิธีการฝังกลบขยะ การนำขยะไปเผา การนำไปใช้ประโยชน์ เป็นต้น การนำขยะไปใช้ประโยชน์เป็นช่องทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหาก็ดี เนื่องจากขยะที่ถูกทิ้งจากผู้บริโภคส่วนหนึ่งสามารถใช้ประโยชน์ได้โดยการนำกลับมาใช้อีกครั้งหรือสามารถนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ชนิดอื่น ทำให้ขยะส่วนนั้นกลายเป็นของเหลือใช้ที่มีมูลค่า ช่วงเวลาที่ผ่านมาได้มีธุรกิจและอุตสาหกรรมหลายประเภทที่นำขยะไปใช้ซ้ำหรือนำขยะไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อื่น เช่น ขยะประเภทแก้ว กระดาษ หรือโลหะบางชนิด ทำให้ขยะที่เดิมไม่มีประโยชน์กลายเป็นวัสดุเพื่อซื้อขายในเชิงพาณิชย์ได้ โดยผู้ประกอบการรับซื้อของเก่าทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการเก็บหรือการรับซื้อจากตามบ้านเรือน ชุมชน ร้านค้า หรือ สถานประกอบการ เพื่อรวบรวมส่งต่อไปยัง “ร้านรับซื้อของเก่า” ขนาดใหญ่ขึ้น หรือส่งต่อไปยังโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปเป็นวัสดุใหม่ต่อไป

จากการสำรวจข้อมูลของกรมควบคุมมลพิษ ในปี ๒๕๕๑ พบว่า มีร้านรับซื้อของเก่าทั่วประเทศ จำนวน ๑๐,๒๐๐ ร้าน แยกตามรายภูมิภาคได้ดังนี้ กรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีร้านรับซื้อของเก่าสูงสุด จำนวน ๓,๐๖๐ ร้าน รองลงมาเป็นภาค กลางและตะวันออก จำนวน ๒,๘๕๖ ร้าน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ๑,๘๓๖ ร้าน ภาคเหนือจำนวน ๑,๖๓๒ ร้าน และภาคใต้ มีร้านรับซื้อของเก่าที่น้อยที่สุดจำนวน ๘๑๖ ร้าน ในการดำเนินกิจการร้านรับซื้อของเก่าเหล่านี้ ต้องมีการสะสมวัตถุ สิ่งของที่ชำรุด ไร้ค่า หรือเหลือใช้ ไว้ภายในร้าน เพื่อรวบรวมรอการขนส่งหรือจำหน่ายต่อไป หากผู้ประกอบการขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดการดูแลร้านให้เหมาะสม อาจจะทำให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของผู้ประกอบ บกกิจการและคนงาน รวมทั้งผู้ที่อาศัยอยู่ข้างเคียง อาทิ ปัญหาแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์นำโรค เสียงดังจากการกระทบกันของโลหะ การขนย้ายสิ่งของ อุบัติเหตุจากของมีคม การตกหล่นในระหว่างการขนย้ายสารเคมีและวัตถุอันตราย กลิ่นจากการหมักหมมของสิ่งตกค้างเน่าเสียน้ำเสียจากการล้างขวด หรือล้างพลาสติกที่บรรจุของเน่าเสีย เป็นต้น

กรมควบคุมมลพิษ เป็นหน่วยงานของภาครัฐที่มีหน้าที่กำกับ ดูแล สนับสนุน และส่งเสริมการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในประเทศ ซึ่งได้ดำเนินโครงการร้านรับซื้อของเก่าสีเขียว ประจำปี ๒๕๕๒-๒๕๕๕ ไปแล้ว ดังนั้น เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องของโครงการและขยายผลการดำเนินงานไปยังร้านรับซื้อของเก่าอื่นๆ ที่ยังไม่ได้ดำเนินการ จึงได้จัดทำโครงการร้านรับซื้อของเก่าสีเขียว ประจำปี ๒๕๕๖ ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ร้านรับซื้อของเก่ามีระบบการจัดการ ร้านที่ดี ไม่ก่อผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและประชาชนข้างเคียง และส่งเสริมสนับสนุนให้ร้านรับซื้อของเก่า ในการพัฒนาการบริหารจัดการร้านให้เป็นต้นแบบที่ดี และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับพื้นที่อื่นต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อส่งเสริม สนับสนุน สร้างจิตสำนึกและความรู้ ความเข้าใจ ถึงแนวทางการดำเนินกิจการของผู้ประกอบการร้านรับซื้อของเก่าให้มีความปลอดภัยและสุขอนามัยที่ดี และลดผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน

๒.๒ เพื่อส่งเสริม สนับสนุนร้านรับซื้อของเก่าให้มีระบบการจัดการร้านที่ดี ไม่ก่อผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และประชาชนข้างเคียง

๒.๓ เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ร้านรับซื้อของเก่าทั่วประเทศได้มีโอกาส พัฒนาการประกอบกิจการที่ควบคู่ไปกับการรักษาสิ่งแวดล้อม

๒.๔ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพรับซื้อของเก่าในการจัดการขยะมูลฝอย

๒.๕ เพื่อยกย่องเชิดชู ร้านรับซื้อของเก่าที่มีระบบการจัดการร้านที่ดีมีประสิทธิภาพต่อสาธารณชน

๓. เป้าหมาย

๓.๑ พื้นที่เป้าหมาย ๑๗ จังหวัด

๓.๒ จังหวัดเป้าหมายมีร้านรับซื้อของเก่าเข้าร่วมโครงการเพื่อรับการตรวจประเมิน ไม่น้อยกว่า ๓๐ ร้าน

๓.๒ จังหวัดเป้าหมายมี ร้านรับซื้อของเก่าสีเขียว ที่มีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีและเป็นร้าน ต้นแบบ จังหวัดละ ๑๐ ร้าน ประกอบด้วย ระดับดีเยี่ยม ๕ ร้าน และระดับดี ๕ ร้าน

๔. พื้นที่ดำเนินการ

๑๗ จังหวัดเป้าหมาย โดยพื้นที่เป้าหมายในพื้นที่สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๖ คือ จังหวัดสงขลา

๕. หน่วยงานดำเนินการ

๑.สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย : พื้นที่กรุงเทพมหานคร

๒.สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑-๑๖ : พื้นที่ ๑๖ จังหวัดเป้าหมาย

๖.การดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ ๑

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย จัดประชุมชี้แจงรายละเอียดโครงการ และขั้นตอนการดำเนินงานสำหรับสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค ๑-๑๖

ขั้นตอนที่ ๒

การแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจประเมินร้านรับซื้อของเก่าสีเขียว

พื้นที่กรุงเทพมหานคร: กรมควบคุมมลพิษ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจประเมินร้านรับซื้อของเก่าสีเขียว ประจำปี ๒๕๕๖ พื้นที่กรุงเทพมหานคร ตามคำสั่งกรมควบคุมมลพิษ โดยมีผู้อำนวยการสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตรายเป็นประธานคณะ กรรมการ และผู้อำนวยการส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสียเป็นฝ่ายเลขานุการ และมีคณะ กรรมการที่เป็นผู้แทนจากหน่วยงานต่างๆ อย่างน้อย ประกอบด้วย สำนักสิ่งแวดล้อม/ กรุงเทพมหานคร สำนักอนามัย /กรุงเทพมหานคร สำนักสอบสวนและนิติการ /กรมการปกครอง กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กรมประชาสัมพันธ์ และ สถาบันการจัดการบรรจุภัณฑ์และรีไซเคิลเพื่อสิ่งแวดล้อม

พื้นที่ ๑๖ จังหวัด : สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค ๑-๑๖ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจประเมินร้านรับซื้อของเก่าสีเขียว ประจำปี ๒๕๕๖ ในพื้นที่จังหวัดเป้าหมาย ตามคำสั่งสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค ๑-๑๖ โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค เป็นประธานคณะ กรรมการ และผู้อำนวยการส่วน ในสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค เป็นฝ่ายเลขานุการ และมีคณะ กรรมการที่เป็นผู้ แทนจากหน่วยงานต่างๆ อย่างน้อย ประกอบด้วย สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ที่ทำการปกครองจังหวัด กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด

ขั้นตอนที่ ๓

การสำรวจข้อมูลจำนวนร้านรับซื้อของเก่าปีล่าสุด (๒๕๕๕) ดังนี้

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑-๑๖ : สำรวจและจัดทำฐานข้อมูลจำนวนร้านรับซื้อของเก่าปี ๒๕๕๕ ในพื้นที่จังหวัดที่รับผิดชอบ ดังนี้

๑) สำรวจข้อมูลจังหวัด อำเภอก สำหรับร้านที่ได้รับใบอนุญาตกิจการขายทอดตลาดและค้าของเก่า

๒) สำรวจข้อมูลเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล สำหรับร้านที่ได้รับ ใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ประเภทกิจการสะสมวัตถุ หรือสิ่งของที่ชำรุด ใช้งานแล้ว หรือเหลือใช้

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย : สำรวจและจัดทำฐานข้อมูลจำนวนร้านรับซื้อของเก่าปี ๒๕๕๕ ของกรมการปกครองและสำนักงานเขตในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนที่ ๔

การรับสมัครร้านรับซื้อของเก่าเข้าร่วมโครงการ

พื้นที่ ๑๖ จังหวัด : ขอรับใบสมัครและส่งใบสมัครได้ที่สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑-๑๖

พื้นที่กรุงเทพมหานคร: ขอรับใบสมัครและส่งใบสมัครได้ที่หรือสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย หรือ Download ใบสมัครทางเว็บไซต์ www.pcd.go.th หรือเว็บไซต์ของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑-๑๖

หมดเขตรับสมัครเข้าร่วมโครงการวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๖

ขั้นตอนที่ ๕

การจัดประชุมชี้แจงรายละเอียดโครงการและฝึกอบรมให้ความรู้แก่ร้านรับซื้อของเก่า

พื้นที่ ๑๖ จังหวัด : จัดประชุมและฝึกอบรม โดยสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑-๑๖

พื้นที่กรุงเทพมหานคร : จัดประชุมและฝึกอบรม โดยสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย

ขั้นตอนที่ ๖

ประชุมชี้แจงเกณฑ์การตรวจประเมินแก่คณะกรรมการตรวจประเมินร้านรับซื้อของเก่าสีเขียว

พื้นที่ ๑๖ จังหวัด : จัดประชุม โดยสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑-๑๖

พื้นที่กรุงเทพมหานคร : จัดประชุม โดยสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย

ขั้นตอนที่ ๗

การลงพื้นที่ให้คำแนะนำในการปรับปรุงร้านรับซื้อของเก่า ครั้งที่ ๑

พื้นที่ ๑๖ จังหวัด : ลงพื้นที่ครั้งที่ ๑ โดยสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑-๑๖

พื้นที่กรุงเทพมหานคร : ลงพื้นที่ครั้งที่ ๑ โดยสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย

ขั้นตอนที่ ๘

การลงพื้นที่ตรวจประเมินร้านรับซื้อของเก่า ครั้งที่ ๒

พื้นที่ ๑๖ จังหวัด : ลงพื้นที่ครั้งที่ ๒ โดยสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑-๑๖

พื้นที่กรุงเทพมหานคร : ลงพื้นที่ครั้งที่ ๒ โดยสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย

ขั้นตอนที่ ๙

การประชุมคณะกรรมการ เพื่อพิจารณารับรองร้านรับซื้อของเก่าที่ผ่านเกณฑ์เป็นร้านรับซื้อของเก่าสีเขียว

พื้นที่ ๑๖ จังหวัด : จัดประชุม โดยสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑-๑๖

พื้นที่กรุงเทพมหานคร : จัดประชุม โดยสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย

ขั้นตอนที่ ๑๐

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑-๑๖ จัดทำสรุปและรายงานผลร้านรับซื้อของเก่าที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ของแต่ละจังหวัด ในพื้นที่รับผิดชอบ รวมทั้งวิเคราะห์ปัญหา /อุปสรรคที่เกิดขึ้นในด้านต่างๆ เพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติในการเพิ่มประสิทธิภาพร้านรับซื้อของเก่าให้สามารถดำเนินการที่ไม่ก่อผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑-๑๖ ส่งสรุปผลการตรวจประเมินให้แก่ สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย เพื่อสรุปผลการตรวจประเมินร้านรับซื้อของเก่าทั่วประเทศ

ขั้นตอนที่ ๑๑

- การจัดงานมอบรางวัลสำหรับร้านรับซื้อของเก่าสีเขียวทุกระดับ

พื้นที่ ๑๖ จังหวัด : จัดโดยสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑-๑๖

พื้นที่กรุงเทพมหานคร : จัดโดยสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย

- การจัดงานมอบรางวัลสำหรับร้านรับซื้อของเก่าสีเขียวระดับดีเยี่ยมทั่วประเทศ จัดโดยสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย

๘.คุณสมบัติเบื้องต้นของร้านที่เข้าร่วมโครงการ

๑.ต้องมีใบอนุญาตประกอบกิจการขายทอดตลาดและค้าของเก่า และใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ที่ยังไม่หมดอายุ

๒.ต้องอยู่ระหว่างการดำเนินการ ยังไม่ได้ปิดกิจการในช่วงระยะเวลาที่เข้าร่วมโครงการ

๙.เกณฑ์การตรวจประเมินร้านรับซื้อของเก่าสีเขียว

เกณฑ์การตรวจประเมินร้านรับซื้อของเก่าสีเขียว จัดทำโดยกรมควบคุมมลพิษ

๑๐.รางวัล แบ่งออกเป็นดังนี้

ร้านรับซื้อของเก่าที่ผ่านเกณฑ์การตรวจประเมินร้านรับซื้อของเก่าสีเขียว จะได้รับรางวัล ประกาศนียบัตร และเงินรางวัล จากกรมควบคุมมลพิษ ดังนี้

ระดับดีเยี่ยม ได้รับโล่รางวัล และเงินรางวัล ๕,๐๐๐ บาท

ระดับดี ได้รับโล่รางวัล และเงินรางวัล ๓,๐๐๐ บาท

ระดับพื้นฐาน ได้รับประกาศนียบัตร

๑๑.ระยะเวลาในการดำเนินงาน

ตุลาคม ๒๕๕๕ – กันยายน ๒๕๕๖

๑๒.ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ร้านรับซื้อของเก่าที่เข้าร่วมโครงการได้รับการตรวจประเมิน และได้รับการแนะนำปรับปรุงร้าน เพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีตามเกณฑ์การประเมินร้านรับซื้อของเก่าสีเขียว

.....